SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
CAO BẰNG
(Đề thi có 02 trang)

KỲ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT NĂM 2026
Môn thi: NGỮ VĂN
Thời gian làm bài: 120 phút, không kể thời gian phát đề

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích:

[...]

Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi
Chưa xóm mạc đã bắt đầu ngọn gió
Thổi không yên suốt chiều dài lịch sử
Qua đất đai và đời sống con người.

Gió gieo tung những hạt giống trên tay
Giọt nước mắt mau khô, tiếng gọi đò vọng mãi
Vầng trán với bể khơi chung gió ấy
Ở nơi đâu cũng tới được chân trời.

Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi
Như tiếng gọi ngàn đời không khuất phục
Đất nước giống con thuyền xuyên gió mạnh
Những mối tình trong gió bão tìm nhau.

Qua mọi điều, ngọn gió có qua đâu
Luôn luôn ra đi, luôn luôn mới đến
Thơ em viết về một vùng cát biển
Cỏ mặt trời trong lốc bụi lăn đi...

Đã có lần tôi muốn nguôi yên
Khép cánh cửa lòng mình cho gió lặng
Nhưng vô ích làm sao quên được
Những yêu thương khao khát của đời tôi.

Tôi thở trong sức gió muốn người
Mùa gió mới nhờ em tôi có lại
Bài hát cũ tôi hát cùng đồng đội
Lại dập dồn như gió khắp rừng khuya.

Dẫu đêm nay ngọn gió mùa hè
Còn bề bộn một vùng gạch ngói
Lịch sử quay những vòng xoáy gian nan
Đất nước tôi như một con thuyền
Lướt trên sóng những ngực buồm trắng xóa.

Ước chi được hóa thành ngọn gió
Để được ôm trọn vẹn nước non này
Để thổi ấm những đỉnh đèo buốt giá
Để mát rượi những mái nhà nắng lửa
Để luôn luôn được trở lại với đời...

Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi...

(Trích Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi, Tuyển thơ Lưu Quang Vũ, NXB Hội Nhà văn, 2021, tr. 171-173)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1. Chỉ ra dấu hiệu để xác định thể thơ của đoạn trích.

Câu 2. Xác định hình ảnh được sử dụng để so sánh với *đất nước* trong đoạn trích.

Câu 3. Trình bày hiệu quả của việc sử dụng phép điệp dòng thơ *Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi* trong đoạn trích.

Câu 4. Nêu sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình *tôi* trong đoạn trích.

Câu 5. Hai ngữ liệu sau đây có sự tương đồng nào về ý nghĩa:

- Đất nước tôi như một con thuyền
Lướt trên sóng những ngực buồm trắng xóa.
(*Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi* – Lưu Quang Vũ)

- Đất nước như vì sao
Cứ đi lên phía trước
(*Mùa xuân nho nhỏ* – Thanh Hải)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm)

Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình tượng *gió* qua cảm nhận của nhân vật trữ tình *tôi* trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm)

Từ kết quả đọc hiểu đoạn trích *Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi* cùng hiểu biết về bối cảnh đất nước đang có nhiều thay đổi lớn lao để bước vào kỷ nguyên mới, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) với chủ đề: Tuổi trẻ và kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Hết

- Thí sinh không được sử dụng tài liệu.

- Giám thị không giải thích gì thêm.

ĐÁP ÁN

I. LƯU Ý CHUNG

1. Đáp án được xây dựng theo yêu cầu đánh giá năng lực nên giám khảo cần tập trung xem xét phương hướng và cách thức giải quyết vấn đề của thí sinh; chú ý đánh giá nội dung bài làm theo hướng mở, khuyến khích sáng tạo, tránh áp đặt.
2. Giám khảo tuân thủ Đáp án, không tự xây dựng đáp án khác. Đối với những bài làm có ý tưởng riêng và cách diễn đạt, triển khai khác với Đáp án, giám khảo cần xem xét tính thuyết phục của bài viết để chấm điểm hợp lí.
3. Khi chấm bài, giám khảo đánh giá bao quát cả nội dung và hình thức; phát hiện và chấm điểm đúng những bài viết có cá tính, sáng tạo, chân thực và trong sáng; đối với những câu trả lời sai hoặc không trả lời thì chấm điểm 0.

II. ĐÁP ÁN

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		**ĐỌC HIỂU**	**4,0**
I	1	Số chữ trong các dòng không bằng nhau là dấu hiệu để xác định thể thơ tự do của đoạn trích.	0,5
I	2	Hình ảnh được sử dụng để so sánh với *đất nước*: **con thuyền/một con thuyền**.	0,5
I	3	Hiệu quả của việc sử dụng phép điệp dòng thơ *Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi*:	1,0

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
		- Góp phần tạo nhạc điệu tha thiết và sự liên kết chặt chẽ về nội dung cho đoạn thơ. - Gợi ấn tượng sâu sắc về sự lan tỏa muôn đời của *gió* và *tình yêu* trên khắp *đất nước tôi*, từ đó thổi lên trong tâm hồn *tôi* tình yêu và khát vọng được gắn bó, được hiến dâng cho đất nước.	
I	4	Sự vận động cảm xúc của nhân vật trữ tình *tôi*: - Những cảm nhận sâu lắng về *gió* và *tình yêu* gắn với không gian, lịch sử của đất nước. - Khát vọng được hóa thành ngọn gió để được hòa nhập, cống hiến cho đất nước.	1,0
I	5	Điểm tương đồng: - Khắc họa vẻ đẹp vừa lãng mạn, vừa hào hùng của *đất nước*. - Thể hiện tình yêu, niềm tin vào sự phát triển mạnh mẽ của đất nước.	1,0

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
II		**VIẾT**	**6,0**
II	1	**Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) phân tích hình tượng gió qua cảm nhận của nhân vật trữ tình tôi trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.**	**2,0**
II	1	**a. Yêu cầu chung:** xác định đúng vấn đề nghị luận; bảo đảm yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn. - Vấn đề nghị luận: hình tượng *gió* qua cảm nhận của nhân vật trữ tình *tôi*. - Hình thức: có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, phối hợp, móc xích hoặc song hành. - Dung lượng: khoảng 200 chữ.	0,5
II	1	**b. Yêu cầu cụ thể:** thí sinh triển khai đoạn văn theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận.	
II	1	**b1. Phân tích hình tượng gió qua những bằng chứng lấy từ văn bản đọc hiểu** - Gió là hình tượng xuyên suốt, bao trùm đoạn thơ; gắn bó, song hành trong suốt chiều dài lịch sử và tương lai tươi sáng của *đất nước tôi*. - *Tôi* muốn hóa thân thành *gió* để được đồng hành và bảo vệ đất nước.	1,0
II	1	**b2. Đánh giá được giá trị của hình tượng gió** Gió là một hình tượng thơ đặc sắc gợi vẻ đẹp vừa giản dị, vừa hùng vĩ, bất khuất của non sông đất nước. Qua hình tượng gió, nhà thơ bộc lộ tình yêu tha thiết và khát vọng được dâng hiến cho đất nước luôn tươi đẹp, trường tồn.	0,25
II	1	**b3. Sáng tạo** - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài Đáp án nhưng có sức thuyết phục. - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo.	0,25

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
II	2	**Từ kết quả đọc hiểu đoạn trích *Gió và tình yêu thổi trên đất nước tôi* cùng hiểu biết về bối cảnh đất nước đang có nhiều thay đổi lớn lao để bước vào kỷ nguyên mới, anh/chị hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) với chủ đề: Tuổi trẻ và kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.**	**4,0**
II	2	**a. Yêu cầu chung:** xác định đúng vấn đề nghị luận; bảo đảm yêu cầu về dung lượng và sử dụng bằng chứng. - Vấn đề nghị luận: Tuổi trẻ và kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. - Dung lượng: khoảng 600 chữ. - Bằng chứng: thực tế đời sống và văn bản ở phần Đọc hiểu.	1,0

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
II	2	**b. Yêu cầu cụ thể:** thí sinh triển khai bài viết theo trình tự hợp lí và sử dụng đúng các kĩ năng nghị luận.	3,0
II	2	**b1. Viết được mở bài và kết bài cho bài văn nghị luận xã hội** - Mở bài: giới thiệu được vấn đề nghị luận. - Kết bài: khẳng định được vấn đề nghị luận.	0,5
II	2	**b2. Giải thích được vấn đề nghị luận** - Tuổi trẻ: là độ tuổi thanh niên, thiếu niên - giai đoạn tràn đầy năng lượng, nhiệt huyết, khát vọng, sự sáng tạo và có tiềm năng phát triển cao nhất trong cuộc đời mỗi người. - Kỷ nguyên vươn mình của dân tộc: thời kì bứt phá và phát triển mạnh mẽ của dân tộc để đạt được những thành tựu vĩ đại khẳng định vị thế, uy tín của dân tộc trên trường quốc tế. -> Vai trò, trách nhiệm của tuổi trẻ trong kỷ nguyên tạo ra bước ngoặt vĩ đại trong tiến trình lịch sử của dân tộc ta.	0,5
II	2	**b3. Phân tích, chứng minh được vấn đề nghị luận** - Bối cảnh quốc tế và trong nước để Việt Nam bước vào kỷ nguyên vươn mình: toàn cầu hoá, hội nhập quốc tế, kỷ nguyên số và khoa học công nghệ phát triển vượt bậc đặt ra những thời cơ và thách thức đối với mỗi quốc gia; cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế của nước ta hiện nay. - Vai trò, trách nhiệm của tuổi trẻ trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc: lực lượng tiên phong, sáng tạo, dám đương đầu với thử thách, dấn thân để kiến tạo những giá trị lớn góp phần tạo nên sự phát triển mang tính bứt phá vươn tới vị thế của một quốc gia hùng cường.	1,0
II	2	**b4. Mở rộng, nâng cao được vấn đề nghị luận và rút ra bài học** - Mở rộng, nâng cao vấn đề nghị luận: phê phán một bộ phận người trẻ sống thờ ơ, thiếu mục tiêu, lười học tập, ngại rèn luyện, chạy theo lối sống hưởng thụ, lệ thuộc công nghệ, không có những đóng góp tích cực để đất nước vươn mình. - Rút ra bài học: trong bối cảnh mới, mỗi người trẻ cần nâng cao nhận thức, có hành động thiết thực, thể hiện trách nhiệm công dân với quê hương, đất nước trong kỷ nguyên mới.	0,5
II	2	**b5. Sáng tạo** - Có những ý đột phá, vượt ra ngoài Đáp án nhưng có sức thuyết phục. - Có cách diễn đạt tinh tế, độc đáo.	0,5
		Tổng điểm	**10,0**